

S. Sayısı : 93

Türkiye - İtalya Ticaret Anlaşmasının 8 nci maddesindeki fesih haber verme süresinin bir aya indirilmesini sağlamak üzere teati edilen mektupların onanması hakkında Kanun tasarısı ve Ticaret Komisyonu raporu (1/595)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 1219, 6/3016

20 . VIII . 1949

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Türkiye - İtalya Ticaret Anlaşmasının 8 nci maddesindeki fesih haber verme süresinin yürürlükteki ahdi devre için bir aya indirilmesini sağlamak üzere İtalya Büyük Elçiliği ile teati edilen mektupların onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 16 . VI . 1949 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kanun tasarısı ile gerekçesi ve ilişkileri bağlı olarak sunulmuştur.

Sözü geçen mektupların, 5217 sayılı Kanunla süresi uzatılan 5482 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 16.VI.1949 tarihli ve 3/9485 sayılı Kararla onanmış olduğuna saygılarımla arz ederim.

Başbakan
Ş. Gümaltay

GEREKÇE

10 Kasım 1948 tarihli Türkiye - İtalya Ticaret Anlaşmasının 8 nci maddesi gereğince, mezkûr Anlaşmanın yürürlük süresinin sona ereceği 30 Haziran 1949 tarihinden iki ay evvel taraflardan biri Anlaşmanın feshine karar verdiğini ihbar eylemediği takdirde, sözü geçen Anlaşma bir yıl süre ile temdit edilmiş sayılacaktır.

Bahis konusu akdi fesih ihbarı tarihinden önce İtalya makamları bâzı yeni kayıt ve şartlar kabul edilmediği takdirde Anlaşmayı feshedeceklerini bildirmişlerdi. Bu talep umumi dış ticaret politikamıza aykırı görüldüğü ve müzakere neticesinde bu hususun İtalya makamlarına izahı ile taleplerinden sarfınazar etmelerinin temini muhtemel mütalâa olduğundan, bu konuda müzakereleri mümkün kılmak üzere mezkûr fesih ihbarı süresinin bir ay daha uzatılması yolunda İtalya Hükümeti ile mutabık kalınmış ve bu anlaşma 27 Nisan 1949 tarihinde Ankara'daki İtalya Büyük Elçiliği ile mektup teatisi suretiyle tesbit edilmiştir.

Mektup teatisi ile varılan Anlaşma menfaatlerimize uygun görüldüğünden mektupların onanması için ilişik Kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Ticaret Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Ticaret Komisyonu

Esas No. 1/595

Karar No. 36

21 . XII . 1949

Yüksek Başkanlığa

10 Kasım 1948 tarihli Türkiye - İtalya Ticaret Anlaşmasının 8 nci maddesindeki fesih haber verme süresinin iki aydan bir aya indirilmesi hususunda teati olunan mektupların onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlar Kurulunca 16 . VI . 1949 tarihinde yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısı ile gerekçesi ve ilişkileri, Dışişleri Bakanlığı, Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı mümessillerinin huzurlarıyla Komisyonumuzca incelendi :

Bahis mevzuu Ticaret Anlaşmaları 15.XII. 1949 da yürürlüğe girmiş ve müddeti 30 Haziran 1949 da sona ermiştir. Süre sonunda Taraf-larca feshedilmediği için bir sene müddetle kendiliğinden uzamış bulunmaktadır. Fesih haber verme süresinin iki aydan bir aya indirilmesi o tarihlerde Tiraj haklarına ait müzakere-lerin neticesini almak maksadına mâtufl bulun-makta olduğu anlaşılmıştır. Ticaret Anlaşması 70 milyon liralık bir mubadeleyi istihdaf et-mek maksadiyle listeli ve kontenjanlı olarak yapılmış olup ilk altı buçuk aylık müddet zar-fında İtalya Hükümeti Avrupa Ekonomik İş Birliği Teşkilâtı içinde 16 Ekim 1948 tarihinde Paris'te imzalanmış olan Ödeme ve Takas An-laşması gereğince, Türkiye lehine 5 000 000 A. B. D. Dolârı tutarında keşide hakkı tanımış-tır. Ödeme Anlaşmasında ayrıca 1 000 000 do-lârlık finansman da derpiş edilmiştir. 1949 yılı Eylûl ayı sonuna kadar İtalya ile olan ticareti-mize ait rakamlara göre bu memleketten

29 906 763 liralık ithalâta mukabil 7 533 875 liralık ihracatımız olmuştur. İthalât ve ihracat arasında her ne kadar 22 milyon liralık aleyh-de bir fark gözükmekte ise de bu farktan mü-tevellit bir döviz tediyesi yapılmamış olup, bu daha ziyade İtalya'nın bize tanımış olduğu tiraj haklarının kullanılmasından ve anlaşmadan ev-vel olan siparişler karşılığı gelen malların itha-linden ileri geldiği anlaşılmıştır.

Bu bakımdan Komisyonumuz, Hükümet ge-rekçesi ve Bakanlıklar mümessillerinin verdiği izahlarla bu Anlaşmaların fesih haber verme sü-relerinin iki aydan br aya indirilmesi hakkın-daki Hükümet görüşünü uygun bulmuştur.

Kamutayın tasvibine arzedilmek üzere Yük-sek Başkanlığa sunulur.

Ticaret Komisyonu Başkanı

Ankara

A. Çubukcu

Niğde

H. Ulusoy

İçel

H. Atalay

Kayseri

Hayrullah Ürkün

İmzada bulunamadı

Tokad

R. Önder

İmzada bulunamadı

Trabzon

M. Yarımbıyık

Sözcü

Gaziantep

C. Alevli

Aydın

Dr. S. Akın

Kars

A. Sürmen

Niğde

V. Sarıdal

Trabzon

A. Sarılioğlu

Van

M. Koçak

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye - İtalya Ticaret Anlaşmasının 8 nci maddesindeki fesih haber verme süresinin bir aya indirilmesini sağlamak üzere İtalya Büyük Elçiliği ile teati edilen mektupların onanması hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — 10 Kasım 1948 tarihli Türkiye - İtalya Ticaret Anlaşmasının 8 nci maddesindeki fesih haber verme süresinin bir aya indirilmesini sağlamak üzere, 27 Nisan 1949 tarihinde Ankara'da İtalya Büyük Elçiliği ile teati olunan mektuplar kabul edilmiş ve onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan	Devlet Bakanı
Ş. Günaltay	Başbakan Yardımcısı
	Nihat Erim
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
C. S. Barlas	Fuad Sirmen

Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
H. Çakır	E. Erişirgil
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
N. Sadak	I. R. Aksal
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
T. Banguoğlu	Ş. Adalan
Ekono. ve Ticaret Bakanı	Sa. ve So. Y. Bakanı
Vedat Dicleli	Dr. K. Bayizit
G. ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
Dr. Ş. Bürge	Cavid Oral
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı
Dr. Kemal Satır	Reşat Ş. Sirer
	İşletmeler Bakanı
	Münir Birsal

İtalya Büyük Elçiliği

Ankara, 27 Nisan 1949

Bay Büyük Elçi,

10 Kasım 1948 tarihinde Türkiye ile İtalya arasında imzalanan Ticaret Anlaşmasının 8 nci maddesine atfen, ve teklif eylediğiniz veçhile, Ekselânsınıza aşağıdaki hususları bildirmekle şeref kazanırım:

Her iki Hükümete, yukarda anılan Anlaşmanın muhtemel temdidi için gerekli şartları tekrar incelemek imkânını temin maksadı ile, Hükümetim, inkizasından evvel Âkid Taraflarca fesih ihbarının işar kılınacağı tarihin, işbu ahdî devre için, 30 Nisandan 31 Mayıs 1949 a tâliki hususunda mutabık bulunmaktadır.

Yukardaki hususlar hakkında Türkiye Hükümetinin mutabakatını bana teyit eylemenizi rica ederim.

Derin saygılarımı kabul buyurunuz, Bay Büyük Elçi.

Ekselâns

Prunas

Bay Fuad Carım

Büyük Elçi

Dışişleri Bakanlığı Umumi Kâtibi

Ankara

Ankara, 27 Nisan 1949

Bay Büyük Elçi,

Mefadı aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunuzu aldığımı Ekselânsınıza bildirmekle şeref kazanırım:

«10 Kasım 1948 tarihinde Türkiye ile İtalya arasında imzalanan Ticaret Anlaşmasının 8 nci maddesine atfen ve teklif eylediğiniz veçhile, Ekselânsınıza aşağıdaki hususları bildirmekle şeref kazanırım:

Her iki Hükümete, yukarda anılan Anlaşmanın muhtemel temdidi için gerekli şartları tekrar incelemek imkânını temin maksadiyle, Hükümetim, inkizasından evvel Âkid Taraflarca fesih ihbarının işar kılınacağı tarihin, işbu ahdî devre için, 30 Nisandan 31 Mayıs 1949 a taliki hususunda mutabık bulunmaktadır.

Yukardaki hususlar hakkında Türkiye Hükümetinin mutabakatını bana teyit eylemenizi rica ederim.»

Yukardaki hususlar hakkında Türkiye Hükümetinin mutabakatını bildirmekle şeref kazanırım. Derin saygılarımı kabul buyurunuz, Bay Büyük Elçi.

Ekselâns

Fuad Carım

Don Renato Prunas

İtalya Büyük Elçisi

Ankara